

Grah

Grah uvrščamo med stročnice, ki so nadvse koristne rastline v vrtu. Zgodnejše setve so uspešnejše upoštevajte pa tudi druga kratka navodila v nadaljevanju prispevka.

Celoten članek:
<http://zelenisvet.com/grah>

Plodovi stročnic so zelo zdravi in vsebujejo veliko beljakovin rastlinskega izvora. Užiten del graha so mlada, sveža zrna in stroki. V zrnju najdemo tudi vse pomembne vitamine. Največ jih je vedno v kalčkih, ki se v zadnjih letih tudi uveljavljajo v prehrani.

Grah sejemo zgodaj spomladi

Grah pred setvijo čez noč namočite v topli vodi ali kamiličnem čaju, ki tudi nekoliko razkuži seme.

S setvijo graha pohitite saj obožuje hladna tla. Grah nizkih sort posejte čim prej spomladi (začetek marca), tako boste imeli hitrejši pridelek.

Grah tudi veliko bolje cveti in nastavlja stroke, če so noči hladne oz. še obstaja nekoliko večja razlika v temperaturi med dnevom in nočjo. To je v maju še možno kasneje pa se ta razlika že izbriše.

Zadnji roki setve nizkega graha so do konca avgusta, vendar se poletne setve zaradi nevarnosti pepelaste plesni ne priporočajo. Visok grah je priporočljivo sejati nekoliko kasneje, kot nizki grah, zato priporočamo setve v aprilu. Visok grah sejemo do konca junija, vendar je bolj priporočljivo, da ga sejemo samo do konca maja.

Setvena razdalja graha in druga opravila

Zrnje graha posejte 30 do 40 cm narazen med vrstami, v vrsti upoštevajte razdaljo približno 5 cm, seme sadite 2 do 3 cm globoko.

Po setvi površino prekrijte z zaščitno mrežo, da ptice ne izkopljejo semena. Oporo pri nizkem grahu postavite med vrste, tako bo grah na razvejano grmičevje rasel z obeh strani.

Nekateri nizke sorte graha gojijo tudi brez opore. Visoke sorte graha so hvaležne za oporo v vrsti, saj se zelo dobro oprijemajo.

Gnojenje graha

Visok grah lahko pognojite z manjšimi količinami komposta ali drugih organskih gnojil. Gnojenje pri nizkem grahu izpustite. V obeh primerih spomladi lahko dodate nekoliko kamene moke ali lesnega pepela, ki vsebuje kalcij in kalij.

Grahu zelo ugaja tudi redno zalivanje z naravnim tekočim organskim gnojilom na osnovi alg. Po spravilu graha naj korenine ostanejo na vrtu, saj obogatijo tla z dušikom in regenerirajo tla.

Kaj sejemo in sadimo z grahom?

Nizki grah ne potrebuje lastne gredice. Lahko naredimo podobno kakor pri nizkem fižolu in ga sejemo v mešanih posevkih z glavnimi vrtninami. Dobro se obnesejo kombinacije s kumarami, solato in zeljem.

Dobri sosjedje graha so tudi špargelj, špinača, sladka koruza, koleraba, repa, melone, lubenice, krompir, endivija, redkvica, buče, blitva.

Kombiniramo ga lahko tudi z gorjušico, ognjičem, koprcom, zeleno in sladkim komarčkom.

Bolezni in škodljivci graha

Najpogostejši škodljivci so uši, med boleznimi pa rje, pepelasta plesen in viroze. Pri zelo zgodnji setvi se praviloma izognete o ušem, graharju in pepelasti plesni, upoštevajte tudi kolobar.

Izogibajte se pretiranemu gnojenju z dušikom, saj je grah v tem primeru bolj občutljiv na bolezni in škodljivce. Če se želite izogniti graharju, seme graha pred setvijo za nekaj dni postavite v zamrzovalnik.

Slabi sosjedje graha

Slabi sosjedje graha so česen, čebula, drobnjak, por, šalotka, paprika, paradižnik in fižol.

Spravilo pridelka graha

Grah je najbolje trgati sproti, tako rastline cvetijo in rodijo naprej. Bolj izenačeno in istočasno rodi nizki grah, ki je tudi zgodnejši.

Dalj časa in nekoliko kasneje pa boste obirali srednje visoke in visoke sorte, ki dajo tudi večji pridelek.

Sladkorni grah ima užitne tudi mlade stroke, zato ga trgajte že zelo mladega. Če želite prihodnje leto sejati svoje seme graha, pustite nekaj rastlin, da dozori do konca.

Celoten članek:

<http://zelenisvet.com/grah>

© Zeleni svet

➔ Delite nasvet tudi z vašimi prijatelji!